

Herní prvky a údržbová technika do obcí mikroregionu

Konec roku se blíží, a tak je na čase trochu bilancovat. Jak úspěšně letos mikroregion v žádostech o dotace a co nového se podařilo vybudovat?

Prostřednictvím Programu obnovy venkova Královéhradeckého kraje se do regionu (kromě finanční podpory velkého projektu nazvaného „Vzdělávaný venkov“, o kterém vás pravidelně informujeme) podařilo získat dotaci na projekt nazvaný „Mikroregion Nechanicko dětem i rodičům“. Tato dotace byla z části investiční. Obce Boharyně, Hněvčoves, Kunčice, Lodín, Mokrovousy, Mžany, Radíkovice, Sadová a Třesovice vybavily dětská hřiště herními prvky. V některých případech vznikla i úplně nová dětská hřiště, a to v Kunčicích či v Třesovicích. Na herní prvky hřišť ve všech devíti obcích jsme obdrželi dotaci pouhých 435 tis. Kč, což je pro původních jedenáct žadatelů a téměř dvojnásobně požadovanou částku velmi skromný příspěvek. Dolní Přím a Sovětice přenechaly své požadavky ostatním obcím. Společně s Puchlovicemi, Stračovem a Mžany využily možnost přihlásit se do projektu spolupráce mezi MAS Hradecký venkov a MAS Společná Cidlina zaměřeného rovněž na dětská hřiště.

Tento projekt úspěšně, byl podpořen a bude se realizovat v roce 2010 Druhá, neinvestiční část projektu, byla podpořena částkou necelých 26 tis. Kč. Díky této podpoře a členským příspěvkům jednotlivých obcí se mohly uskutečnit tradiční akce – turnaj ve vybíjené pro základní školy regionu, olympiáda mateřských školek regionu a dva cyklistické výlety nazvané „Mikroregionem na kole“. Poděkování patří základní škole v Nechanicích, která při pořádání turnaje i olympiády, jako vždy, připravila perfektní servis a zázemí.

Granty Královéhradeckého kraje, kromě tradiční podpory na profesionalizaci mikroregionu, poskytly naději pro obce, které se potřebovaly vybavit základní údržbovou technikou. Tento grant býval vypisován v předchozích letech, velice jsme uvítali jeho návrat. Připravili jsme dotaci na maximální možnou částku 200 tis. Kč, což je padesátiprocentní podíl předpokládané výše realizace. Technika nakoupená pro svazek by ve výsledku dosáhla výše 400 tis. Kč. Od jara jsme trpělivě čekali na výrok krajského zastupitelstva. Bohužel zastupitelé rozhodli až v září.

... pokračování na str. 2

▲ Nové dětské hřiště v Třesovicích. (Foto: Pavel Mrkvička)

Mája a Largo – nové přírůstky v Jezdeckém klubu Tůně

Již 19 let působí v obci Tůně za podpory Zemědělského družstva Nechanice, města Nechanice a místní části Tůně jezdecký oddíl pod vedením pana Vladimíra Fofa. Členové klubu provozují sportovní činnost v disciplínách military, skoky, drezura, paradrezura a ponysport. V těchto disciplínách jsme pravidelnými

účastníky republikových mistrovství i zahraničních závodů. Kromě jezdeckého sportu a souvisejícího výcviku mladých koní a jezdců, se oddíl věnuje také chovatelské činnosti. Velkou výhodou této komplexní práce je to, že se sportovci oddílu mohou účastnit soutěží na koních odchovaných v domácí stáji.

V letošním roce se nám narodila dvě krásná hříbata. První je hnědka, kobyłka Mája od klisny Máši, druhý je tmavý hnědák, hřebeček Largo od klisny Láška. Mája je statné, silné a samostatné hříbě s velkou energií, Largo je elegantní, zvědavý, družný a nebojácný dobrodruh, který se často pouští na

průzkum daleko od své matky. Oběma hříbatům přejeme hodně zdraví a elánu do příštích let a vás čtenáře zveme - přijďte se podívat, jak rostou.

Hezký podzim Vám i našim členům přejí členové J. K. Tůně.

Zita Borovcová

▲ Kobyłka Mája s klisnou Mášou. (Foto: Zita Borovcová)

▲ Hřebeček Largo. (Foto: Zita Borovcová)

Porota vybrala společnosti přátelské rodině v Královéhradeckém kraji

12. října 2009 se na krajském úřadě v Hradci Králové sešla porota, jejím úkolem bylo zhodnotit návrhy na ocenění v kampani Společnost přátelská rodině. Kampaň vyhláší pravidelně Síť mateřských center a je zaměřena na posílení rodiny ve společnosti a na podporu prorodinné politiky. Cílem je vyhledat a ocenit ty, kdo nabídky pro rodiny nespojují s cílem získat klienta či zákazníka, ale považují takový počín za přirozený vztah, který si ti, kdo právě vychovávají děti, zaslouží.

„Se zájmem sleduji činnost mateřských center a nabídku jejich programů pro děti i celé rodiny, proto ráda podpořím i Vaši kampaň,“ řekla členka poroty Ida Seidlm-

nová starostka Police nad Metují. „Oceněné společnosti jsou z různých oblastí, což dokazuje, že rodinná politika se týká nás všech,“ vysvětluje krajská koordinátorka sítě mateřských center Hana Cinková.

Slavnostní předání certifikátů Společnosti přátelská rodině proběhlo 2. listopadu ve Studiu Beseda V Hradci Králové. Ocenění převzali: Jazyková škola English Time Hradec Králové, Tkalcovské muzeum Dům pod Jasanem Trutnov, MAS Hradecký venkov o.p.s., komunikační a public relations agentura Comm-servis.com s.r.o. Třebechovice pod Orebem a Oblastní charita Červený Kostelec.

Akce se konala pod záštitou hejtmana Královéhradeckého kraje Lubomíra France.

Hana Cinková,
Krajská koordinátorka
sítě mateřských center

Herní prvky a údržbová technika do obcí mikroregionu

... pokračování ze str. 1

Dotace byla všem úspěšným žadatelům poskytnuta jen ve výši 125 tis. Kč, což pro Nechanicko znamená nákup techniky do obcí pouze ve výši 250 tis. Kč. Všechny požadavky byly pokráceny a některé nemohly být vůbec uspokojeny. Boharyně, Dolní Přím a Nechanice své žádosti postoupily ve prospěch menších obcí. Vzhledem k liknavosti a oddalování rozhodnutí o přidělení dotace se požadovaná technika dostane do obcí až ke konci roku. Protože se jedná především o sekačky a křovinořezy, nemohou bohužel starostové počítat s tím, že do konce kalendářního roku tyto stroje využijí.

Letošní rok probíhal také v duchu intenzivních příprav ke zpracování koncepce cyklistických stezek v regionu. V současné době je připraven

návrh řešení cyklodopravy, který ještě v letošním roce obdrží všechna zastupitelstva k projednání. Součástí návrhu jsou nejen stezky pro cyklisty, ale i odpočinková místa ve vhodných lokalitách regionu. Posledním návrhem, který padl na správní radě, byla i možnost vybudování rozhledny na místě, kde kdysi rozhledna stála, a to na Jehlickém kopci. Tak uvidíme, jak zastupitelstva tento vznikající projekt podpoří a také jestli se naskytne možnost realizace nových projektů, na kterých s členskými obcemi bude mikroregion i nadále spolupracovat.

Jana Pečenková

Na zkušené v mikroregionu Džbány

1. a 2. října se v rámci projektu „Vzdělaný venkov“ uskutečnila odborná exkurze do mikroregionu Džbány. Začala ve středočeském městě Votice srdečným přivítáním paní starostkou Janou Kocurovou, předsedou svazku Mgr. Viktorem Liškou a manažerkou mikroregionu Džbány Ing. Eliškou Zemanovou. V krátké prezentaci jsme se dozvěděli spoustu zajímavého o chodu mikroregionu a také o mnoha zrealizovaných projektech. Při prohlídce města jsme se nejprve seznámili s minulostí Votic na výstavě umístěné v historické budově radnice, připravené milovníky historie z místního vlastivědného klubu. Následovala návštěva autobusového nádraží. Tento projekt město financovalo ze Společného regionálního operačního programu a rozpočtu města Votic. Za 23 milionů korun byla vybudována nová stanoviště autobusů, nádražní budova s čekárnou a zrekonstruována část ulice. Dalším zajímavým projektem v hodnotě 25 milionů korun byla rozsáhlá rekonstrukce a rozšíření mateřské školy (z větší části financovaná Regionálním operačním programem a Operačním programem Životního prostředí).

Odpolední návštěva ve Stanici pro ohrožené živočichy, kterou vybu-
dovalo a provozuje občanské sdružení Farma ČR, byla pro většinu z nás velkým zážitkem. Nejprve jsme se dozvěděli spoustu zajímavých informací o poskytovaných službách sta-

nice a o jejím vzniku. Prohlédli jsme si fotografie původního neutěšeného stavu místa, kde později vzniklo útočiště zraněných zvířat. Při prohlídce stanice provázané odborným výkladem jsme se mimo jiné dozvěděli, že záchranná stanice se věnuje také osvětovým aktivitám, zejména seminářům o ekologické výchově předškolních dětí. Stanice dále například provádí mapování ohrožených druhů živočichů, poskytuje služby pro obce i veřejnost. Mají ve svém okolí velkou popularitu a při nálezů jakéhokoli zraněného zvířete jsou většinou prvními, kdo je požádán o pomoc. Neméně zajímavé byly informace o zdrojích financování stanice a výhledu do budoucna. Občanské sdružení se nebojí pustit do tak velkého projektu, jakým je vybudování nového, ještě modernějšího areálu.

Večerní setkání se zástupci obcí mikroregionu Džbány bylo pro nás nejen velmi příjemné, ale zejména inspirativní a vyústilo v návrhy projektů spolupráce.

Starosta obce Jankov (vesnice roku 2007), pan Kocourek, nás druhý den uvítal velmi netradičně - výstřely z děla. Po té následovala prohlídka obce. Přitom jsme měli možnost u každé dokončené akce zjistit bližší informace jak o financování, tak o potížích, které se v průběhu realizace vyskytly. V místní části Odlochovice jsme obdivovali nově vybudované hasičské muzeum a nádherný park zámku. V něm nyní sídlí integrova-

né centrum sociálních služeb, které pečuje o mentálně postižené klienty.

Naučnou stezkou Bitva u Jankova (rok 1645) jsme došli do katastru malé obce Ratměřice. Zde jsme zakončili nejen páteční putování, ale také celou exkurzi. Ratměřice vedou bohatý společenský život, za který byly v letošním roce oceněny Modrou stuhou v krajském kole Vesnice roku. V obci je dětské hřiště, sportovní areál, veřejná knihovna a dokonce i čistírna odpadních vod. Velikou raritou je každoroční sochařské sympodium (podle zadaných témat umělci pracují z rozličných materiálů)

zakončené vernisáží přímo na návsi obce. Nevšedním zážitkem byla návštěva zámeckého parku, kde nás ohromily dva stromy sekvojovce obrovského. Stromy staré přes 150 let jsou největší svého druhu v České republice.

Naši výpravu z úrodného Polabí uchvátila místní členitá krajina. Rozsáhlé louky střídají remízky obklopené lesy i malebná údolí. Vyskytuje se zde řada chráněných druhů rostlin a živočichů. Odjízďe jsme s pocitem, že do tohoto kraje bychom se rádi ještě jednou vrátili.

Jana Pečenková

▲ Uvítání dětí ze ZŠ Jankov na naučné stezce „Bitva u Jankova.“
(Foto: Jana Pečenková)

Stěžery v historických datech (3. část) 1857 – 1899

Stěžerský spisovatel a etnolog František Řehoř se narodil v Řehořově statku čp. 61 uprostřed obce. Jako syn prosperujícího zemědělce vystudoval reálnou školu v Hradci Králové. Otec si pronajal velkostatek na Ukrajině v Haliči. Tam jako mladík svůj život zasvětil lidu Rusínskému. Rychle se naučil jejich řeč a začal si zapisovat svá etnografická pozorování. Brzy se stal největším znalcem věcí rusínských. Národopisné články obsahovaly úplné vylíčení života, zvyků, slavností, bájesloví, pověr, lidového léčitelství lidu ukrajinsko-rusínského. Řehoř pracoval ve všech oborech a dosáhl obdivuhodných znalostí. Protože byl též pilným sběratelem dokázal v Náprstkově muzeu v Praze naplnit celé jedno oddělení. Rozsáhlou knihovnu spisů rusínských věnoval též Muzeu království českého a naopak celou knihovnu spisů českých věnoval rusínskému literárnímu spolku „Prosvita“.

- 1861 - Postavena ve Stěžerách nová zděná fara a kostel. Farnost se stala nezávislá na farnosti kuklenské.
- 1862 - Ve stěžerském „Zámku“ založil a sám vydržoval Jan Harrach první „Rolnickou školu“ pro vzdělání zemědělců.
- 1866 - Prusko-rakouská válka ve Stěžerách. Hudba rakouského vojska ubytována ve zdejší Rolnické škole, která tímto zanikla. Po bitvě tábořily 2 setniny pruské pěchoty a 2 čety pruských husarů na polích u Stěžer. Obilí i zahrady vojáci zničili, sklepy, pivovar i domy vydrancovali a dobytek odvedli na porážku. Obec byla odstřelována v počátcích z Horního Přímu. Koule zůstala ve zdi hospody. Zároveň byla zničena matrika na faře.
- 1870 - Škola obdržela slavnostní „Školní prapor“, ozdobený obrazem svatého Aloise.

- 1873 - První volený starosta obce Stěžery byl František Honc.
- 1876 - Při Obecné škole byla povolena 3. třída a přistavěn byt pro řídícího učitele.
- Byl založen zpěvákovo ochotnický spolek „Mladota“.
- 1878 - Zavezením části Velkého rybníka za kostelem byla zřízena letní tělocvična pro školu. Vzniklo první osvětlení obce se 6 lucernami na petrolej.
- 1880 - Založena „Hospodářsko-občanská beseda“, jako vzdělávací spolek pro rolníky v hospodě „U Tomků“.
- 1882 - Založen „Sbor dobrovolných hasičů“. Pro 30 členů byla zakoupena nová důkladná stříkačka a po vyzkoušení hasiči ji vysvětil místní pan farář. Vše se oslavilo velkou veselnicí v Přímském lese. Na přání pana faráře E. Melichara byl kostel během třech letních měsíců přestavěn. Malá okénka u stropu byla vylámana, otvory zvětšeny na dnešní velikost, vsazené rámy z kovaného železa a poté okna zasklena barevnými vitrážemi.
- 1886 - Započata stavba prvního patra školní budovy a otevřena 4. třída.
- 1887 - 1. listopadu byla otevřena první „Hospodyňská škola“ v Čechách. Patronem byl hrabě Jan Harrach a byla prozatím umístěna na zámku. Ředitelkou byla Vilemína Pössnerová. Obec má 90 domů a 950 obyvatel.
- 1888 - Zřízení poštovní a telegrafní úřad.
- 1894 - Statkář Josef Pilnáček postavil cihelnu za Stěžerami směrem k Charbuzicím.
- 1895 - Živnostníci založili vzdělávací a divadelní spolek „Živnostensko-občanskou besedu“ v hostinci „U Součků“. Na místě bývalé obecní kovárny postavil pan František Červinka, světa znalý a vzdělaný občan,

dům. Do štítů umístil poprsí Jana Žižky a Jana Husa na protest proti sloužení Harrachům. První jezdil na vysokém kole, první měl necírkevní civilní svatbu, první měl pohřeb žehem v Polsku. V Čechách se neupalovalo.

- 1898 - Dostavěna nová budova Hospodyňské školy a po církevním vysvěcení byla předána paní ředitel-

ce Trachtové 17. listopadu k zahájení výuky. Zámek se stal po přemístění školy sídlem hraběcích úředníků.

- 1899 - Nová silnice směřující do Zelezné ulice v Kuklenách byla otevřena a zrušeny stezky, kdy do Hradce Králové se jezdilo starou cestou směrem „K Františku“ (u Svobodných Dvorů) a ulicí Stěžerskou za Škodovkou.

OK

▲ Pamětní deska stěžerského rodáka Františka Řehoře. (Foto: OK)

▲ Hospodyňská škola ve Stěžerách. (Foto: OK)

Havelské posvícení ve Stěžerách vždy první neděli po 20. říjnu

Bylo, nebylo. Kde dnes stojí Stěžery prostíraly se za dávných časů hluboké lesy, ve kterých žila volně spousta zvěře i ptactva. To vábilo lovce z celého božího světa. Lákali je statní paroháči i silní štetináci. Jednoho podzimního dne v těchto místech lovil také sám kníže Oldřich. Když se hnal za statným jelenem oddělil se od své družiny a v hustých lesích zbloudil. Kůň i jezdec pozvolna umdlěli a noc se pomalu vkrádala do černého lesa. I družina Oldřichova byla znavena marným hledáním svého pána a nevědomky se vzdalovala svému pánovi do polabských vesnic. Unavený kníže se loulal bez cíle šerícím lesem, až zabloudil na mýtinu, kde stála malá chaloupka a doutnal uhlířský mlíř. Na kládě seděl hustým vousem a dlouhým vlasem zarostlý chlap u něhož se krčila drobná žena a usměvavý klučina. Jakmile uviděl uhlíř přichozího vstal a šel mu

s úsměvem vstříc. Uctivě ho vítal, i když ho nikdy před tím neviděl a neznal.

„Bud' vítán ctihodný pane, pokud v míru přicházíš“. „Kdo jsi uhlíř a kde to jsem?“, ptal se kníže. „Jsem Havel Stěž. V těchto lesích těžím dřevo a pálím uhlí pro lidi celého kraje. Zde je moje žena Tera a synek Petr.“ Protože již byla tma, zůstal kníže u Stěžů na noc a požádal Havla, aby ho ráno vyvedl na vrch Pašát, do míst, kde se rozešel se svou družinou. Tera knížetě pozvala do chaloupky, pohostila jej na rožni pečenou slípkou a sladkou medovinou od lesních včel. Dlouho do noci Oldřich poslouchal historky Stěžovy rodiny o jeho otci, dědovi a hrůzostrašné lesní příběhy. Nejstrašnější přízrak zde byl odjakživa bílý nesmrtný kanec, který zlé lidi nečekaně napadal a potřhal tak, že mnohdy zemřeli.

Pak Havel uložil knížetě na dřevě-

nou palandu potaženou kančí kůží a rodina ulehla u ohně na zemi.

Časně ráno se kníže rozloučil a v doprovodu Havla se vydal na Pašát. Náhle se na Oldřichova koně vyřítil obrovský černý kanec a jeho bílé kly srazily koně k zemi. Štetináč se hned sápal po knížeti. Havel Stěž nezaváhal, uchopil kance silnými pažemi a mrštil jím o nejbližší dub, až to celým lesem zadunělo. Vzápětí ještě kníže proklál kancovo srdce ostřepem. Poté se obrátil na Havla řka: „Slyš Havle Stěž! Víš koho jsi zachránil a koho jsi nechal přenocovat ve svém příbytku? Jsem kníže Oldřich a celou tuto kotlinu až k Labi dávám tobě a tvým potomkům k užívání za dobro, které jsi mi způsobil. Prohlašuji tě za rytíře a svého přítele“. Užaslý Havel rozpačitě děkoval a pak vyvedl Oldřicha až na vrch Pašát. Oldřich zatroubil na lesní roh a po chvíli je nalezla zoufalá knížecí

družina.

Uplynulo několik dní a k úzasu uhlíře přijela knížecí družina s několika rodinami. Vykáceli velký kus lesa a postavili tvrz s věží. Již v příštím roce vypěstovali Stěžáci na mýtině první obilí a sám kníže Oldřich se ve stejný den 20. října, kdy byl zachráněn, přijel podívat a pochválil úrodu a práci nových osadníků.

Tyto oslavy se pak staly největším svátkem všech Stěžáků. Vždy v neděli po 20. říjnu si každý správný Stěžák připomíná slavné zachránění knížete Oldřicha a děkuje za úrodu a dobrou práci, kterou jim sám kníže zde přídělil spolu s prvním posvěcením.

Stěžákova tvrz se postupně obklopila novými domky sousedů, kterým se pod vedením Havlova syna Petra dobře vedlo a rádi vzpomínali o posvěcení na podivnou událost.

OK

Poznáváme mikroregion – Janov, historie a současnost

Každý, kdo projíždí po silnici ze Suché do Třesovic, nemůže si zhruba v polovině trasy, tam kde odbočuje polní a lesní cesta do Tůně, nepovšimnout na opačné straně rozsáhlého areálu zemědělských budov. Místní lidé lokalitu znají, ale ti vzdálenější nebo i cizí jsou překvapeni její rozlohou. Není zde orientační ukazatel, a tak pro mnohé zůstává celý komplex záhadný a anonymní.

Jedná se o bývalý velkostatek Johanov s dlouhou a pestrou historií. Byl někdejší významnou součástí harrachovského panství Sadová, které hraběcí rod koupil od předchozích majitelů šlechtického rodu Schaffgotschů.

Když po první světové válce přikročila vláda Československé republiky podle zákona o pozemkové reformě k parcelaci šlechtitelského majetku, týkalo se toto revoluční opatření též sádovského panství. Desítky rolníků dostaly půdu k užívání. Z bývalých velkohospodářství byly vytvořeny menší celky tzv. zbytkové statky. Bylo to opatření rozumné především proto, aby byly využity budovy a vybavení bývalých velkostatků, např. ve Zvíkově, Kunčicích, Trnavě a v dalších obcích Nechanicka.

Parcelace se dotkla i harrachovských dvorů Mokrovousy a Janov – tak byl počestěn Johanov. Zatímco dvůr Mokrovousy byl rozdělen mezi drobné zemědělce celý, jen část převzala obec na stavební místa, z Janova vytvořila pozemková reforma další zbytkový statek, na který si činili nárok harrachovští úředníci jako odbytné. V této formě přečkal Janov období

první republiky.

Po druhé světové válce získal tento majetek s příslušnými pozemky československý stát a zařadil jej mezi vznikající státní statky. V době začínající socializace vesnice se stal statek základnou nově utvořeného Jednotného zemědělského družstva Rozkvět Mokrovousy, které v areálu a na pozemcích hospodařilo až do začátku 90. let minulého století.

Po transformaci JZD na Zemědělskou akciovou společnost Mžany byl však Janov v rámci restitucí vrácen původním majitelům. Investice, tj.

budovy a zařízení, které bývalé JZD vybudovalo v areálu, využívá i nadále Zemědělská akciová společnost Mžany. Majitelé Janova svěřili restituovaný majetek nájemci, který svým neodpovědným postojem přispěl k pokračující devastaci objektů. Tato nepříznivá situace se stala předmětem kritiky široké veřejnosti a nezaslouženě i obce Mokrovousy, na jejímž katastru se Janov nachází neboť představitelé obce nemohli situaci nijak ovlivnit.

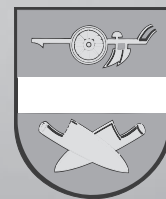
V letošním roce však došlo k příznivému obratu. Notně zdevastované budovy a pozemky koupil pan Václav

Donát. Hodlá část pozemků využít ke zřízení fotovoltaické elektrárny a výtěžek použít na zkulturnění celkového prostředí. Tento postoj nového majitele lze jen uvítat. Naskytá se reálná naděje k účinné nápravě hříchů minulosti a na další využití statku, kde podle změny územního plánu, který nechala obec Mokrovousy zpracovat, bude odstraněn dosavadní nepříznivý dojem, který zanechává stávající stav a zůstává otevřena možnost pro další využití v rámci zemědělské činnosti.

*Bedřich Moder
starosta obce*

▲ *Statek Janov. (Foto: Jana Pečenková)*

Krátce z Dolního Přímu

V letošním roce jsme v zámecké kapli slavnostně přivítali do života pět nových občánků. Každý obdržel od obce stříbrný přívěsek a pamětní

knížku. Sociální komise při obecním úřadu v průběhu roku navštívila a blahopřála celkem jedenadvacetí jubilatům z řad občanů starších 60 až 90 let.

V letošním roce jsme mimo jiné opravili část chodníku na Probluzi v celkové hodnotě díla 375 000 Kč. Rovněž byla provedena úprava vstup-

ního prostoru na Probluzském hřbitově za 88 000 Kč. Obě akce byly hrazeny z rozpočtu obce.

Petr Švasta, starosta obce

▲ *Vítání občánků Dolního Přímu. (Foto: Petr Švasta)*

▲ *Nově upravený vstupní prostor na Probluzský hřbitov. (Foto: Petr Švasta)*

Krojované Nechanice

Miluška

narodila ji se v roce 1926 jako nejmladší dcera největšího statkáře v obci Lhotka. Měla ji 3 starší sourozence – 2 sestry a 1 bratra. Všichni tři sourozenci podlehli nemocem, které byly v té době smrtelné, a tak ji zůstala jedničkem. Rodiče tě hýčkali, ale zároveň tě připravovali na to, abys jednou mohla převzít celé hospodářství. Navštěvovala ji školy, otec tě učil řídit práci na poli a na statku. Svůj kraj si vlastnoručně ušila a vyšíla ve věkch 16 letech.

☞ - pod tímto symbolem bludej konec příběhu

... to je začátek jednoho z příběhů, který poslední zářijový víkend přivítal u vchodu návštěvníky výstavy lidových krojů a tradic v kulturním domě v Nechanicích. Jeho konec mohli zájemci najít pod uvedeným symbolem přímo v expozici. Ve většině případů to byl příběh přímo spojený s některým vystaveným krojem, což přidávalo výstavě na atraktivnosti. V případě paní Milušky se podařilo nejen zapsat její příběh a instalovat do expozice její kraj, ale dokonce i paní Milušku vyfotografovat přímo při prohlídce výstavy. Tímto bych chtěla nejen jí, ale i celému týmu, který výstavu připravoval, poděkovat za ochotu a chuť pustit se do tohoto projektu nazvaného „Krojované Nechanice“. Věřím, že nejen místní si výstavu skvěle užili.

A jak to dopadlo s Miluškou si mohli návštěvníci přečíst přímo u jejího vystaveného kroje. Dokonce se nám podařilo získat patnáctileté Milušky v kroji. Jste také zvědaví kam se její život ubíral a jak se má paní Miluška dnes?

Miluška, našla ji konec příběhu - ☞

Díváš se na svůj kraj a na fotografii, na které je ti 15 let. V kroji jste vypravězely hlubky na vojnu, vedla ji v něm delegaci Královéhradeckého kraje ve slavnostním průvodu v Praze a nosila ho na další slavnosti.

Tento kraj později nosila tvoje dcera a vnučky při staročeských májových slavnostech.

Vdala ji se v roce 1946 za Františka, bohatého sedláka ze sousední obce. Spolu jste vychováli 3 děti – 2 syny a dceru.

Vaše statky byly znárodněny, všechny stroje, dobytěk i polnosti jste museli vložit do nově založeného jednotného zemědělského družstva. Stali jste se členy družstva a pracovali na společném. Jako první žena v družstvu ji řídila traktor. S manželem jste hodně cestovali po světě, navštívili jste mnoho zemí i Ameriku.

Po roce 1989 jste s manželem požádali o vrácení majetku vloženého do družstva a váš nejmladší syn začal opět hospodařit na vám „zruště“.

Dnes je ti 83 let, jsi vdova, žiješ na mém gruntu u nejmladšího syna, máš 7 vnučat a 10 pravnoučat.

autor článku Jana Pečenková

fotogalerie na www.nechanicko.cz

▲ Miloslava Ježková ze Lhoty pod Libčany. (Foto: Jana Rejlová)

Nové lípy lemují cestu ke mžanské kapličce

 NADACE
PARTNERSTVÍ
strom života

SKANSKA

Generální partner projektu

Státní svátek se ve Mžanech rozhodli slavit netradičně. Na počest jednadevadesátého výročí vzniku samostatného Československého státu vysadili český národní strom lípu srdčitou (*tilia cordata*) a to hned ve více jak čtyřiceti kusech. Podél přístupové cesty ze Mžan ke kapličce svatě Marie Lurdské, která se nachází v polích mezi obcí Mžany a Sadovou vysázeli 42 lip se zemním balem, obvodem kmene 6 až 8 cm a s výškou 2 až 3 metry. Ke každé lípě byl dán kůl, ochrana proti okusu zvířel a mulčovací kůra. Zalévání stromů mají zajistit obecní hasiči.

Vzhledem k tomu, že jámy pro stromy byly mechanizací vykopány předem, tak samotné sázení šlo doopravdy rychle. Začalo se v devět hodin, a poslední strom mžanští vysadili těsně před jedenáctou. Akce se zúčastnili téměř čtyři desítky především místních.

Počasi bylo bez deště, avšak chladné, a tak všem přišla vhod čerstvá káva s hořickou trubičkou. Děti si s pomocí větru pouštěly draky. Mezi účastníky byl i krajský radní pro životní prostředí Jan Tippner.

„Lípa je vhodná pro tvorbu alejí i stromořadí, avšak abychom si tento strom mohli prohlédnout v plné síle (dorůstá výšky až 30 m), musíme si počkat několik desítek či stovek let, protože se dožívá až 500 let“, říká Max Politzer student biologie UHK.

Projekt výsadby stromů s názvem Lipová stezka ke kapličce ve Mžanech, který byl podpořen Nadací Partnerství částkou dvaceti tisíc korun v grantovém programu Strom života, jehož finančním partnerem je společnost Skanska, připravil Tomáš Štayr z hořického sdružení Ecoinstitut.

Spolupráce sdružení Ecoinstitut s obcí není první. Již na jaře tohoto roku realizovali projekt ve Stračovské Lhotě, která je součástí Mžan, díky němuž došlo k celkové obnově zeleně v prostoru návsi. S místními obyvateli vysadili dvaadvacet lip, které se všichni ujal, a o které nadále pečují.

Tomáš Štayr
www.ecoinstitut.cz

▲ Výsadba lipové stezky ke kapličce ve Mžanech. (Foto: Ing. Jan Vratislav)

Hasičská klubovna v Sověticích možná dostane nový kabát

V dnešní době je nelehké chtít po lidech, aby pracovali pro dobrou věc a přitom si nenárokovali žádnou odměnu. Přesto v SDH Sovětice tomu tak je. Všichni členové se snaží svým přispěním udržet činnost, která je na velmi dobré úrovni. Někteří navíc sami podporují děti a mládež z vlastních finančních prostředků. Totéž se týkalo i rekonstrukce klubovny hasičů. Desítky hodin dobrovolné práce, věnování stavebního materiálu jednotlivými členy, to jsou dosavadní výsledky. Přesto je zřejmé, že čtyřicet let stará hasičská zbrojnice, kterou obec dostala do majetku před dvěma lety, a na které zub času zanechal stopy, by potřebovala výrazně omladit. Hlavním problémem jsou dožívající okna, dveře a vrata.

Zareagovali jsme proto na výzvu vypsanou MAS Hradecký venkov, a určenou především obcím a neziskovým organizacím. Rozhodli jsme se zkusit tuto výzvu využít a podali jsme žádost o dotaci na kompletní výmě-

nu oken, dveří, vrat, včetně zateplení budovy. Celková cena projektu je stanovena na 344 000 Kč. Z toho dotace by měla činit 90% a SDH by měla dofinancovat zbývajících 10%. Žádost byla přijata, výběrovou komisí doporučena a programovým výborem MAS Hradecký venkov schválena. Teď už čekáme jen na definitivní tečku od Státního intervenčního zemědělského fondu. Pokud i tady náš projekt projde kladně, můžeme se příští rok těšit na rekonstrukci budovy.

Za veškerou práci v letošním roce, ať kulturní, sportovní, nebo pro obec Vám všem, členům i ostatním spoluobčanům, děkujeme.

Výbor SDH Světice

Pozn. redakce. Kromě rekonstrukce hasičské klubovny v Sověticích byly z našeho mikroregionu doporučeny k realizaci další dva projekty rekonstrukce mateřské školy ve Stračově a výměna vrat u hasičské zbrojnice v Nechanicích.

▲ Hasičská klubovna v Sověticích. (Foto: archiv SDH)

Týden knihoven v Nechanicích ve znamení především pohádkových postaviček

Štolbova městská knihovna v Nechanicích se opět zúčastnila celostátní akce „Týden knihoven“. Letos byly součástí svátku knihoven dvě krásné výstavy. První, umístěná na chodbě kulturního domu, byla

vytvořena v rámci akce „Strom roku“ a byly to umělecké fotografie stromů. Podstatně větší výstava, instalovaná v malém sále, byla nazvaná „Pohádkové postavičky“. Ty vytvořila paní Zdenka Boušková z Hradce Králové,

členka spolku Příbramských betlemářů. Její postavičky (a to nejen pohádkové) oslovily jak děti, tak i dospělé. Ti se mohli v myšlenkách prostřednictvím zdařilé instalace vrátit do dětských let. Byla to první výstava

paní Bouškové pro veřejnost, které se mohla osobně účastnit a jsme moc rádi, že to bylo právě v Nechanicích.

*Hana Kramářová
knihovnice*

▲ Výstava „Pohádkové postavičky“ paní Zdeny Bouškové z Hradce Králové. (Foto: Milan Kramář)

O pohár starosty obce Pšánky

Neděle 13. září byla pro občany Pšánek ve znamení zvýšeného ruchu. Do této malé obce se od rána sjížděla požární vozidla různých typů a podle SPZ bylo možné soudit, že nejsou pouze z Královéhradeckého kraje. Domácí sbor dobrovolných hasičů pořádal 12. ročník hasičské soutěže „O pohár starosty obce“. Letošního klání se zúčastnilo 49 družstev mužů a žen, což představuje přibližně 450 soutěžících. Když k tomuto číslu přičteme přibližně na 150 diváků, dále rozhodčí a pořadatele, zjistíme, že se Pšánky rozrostly asi o 600 lidí. O všechny bylo vzorně postaráno.

V soutěži mužů, která byla letos zařazena do 4. ročníku Východočeské hasičské ligy a 10. ročníku Podorlické ligy, se představilo 33 družstev. Ze dvou pokusů, které každé družstvo absolvovalo, se nejlépe dařilo hasičům z Jinočic, kteří zvítězili časem 17,08 sekundy. Domácí družstvo se přesvědčilo o tom, že i v tomto sportu rozhodují setiny. Časem 17,47 muži Pšánek obsadili nepopulární 4. místo, přičemž za stříbrnými Bašnicemi zaostali o pouhých 0,06 a bronzové Svijany jim utekly jen o 0,04 sekundy. Nejrychlejším prouděčem se stal Jaroslav Jahelka s časem 16,45 sekundy.

O přestávce zpestřili program nejmenší hasiči. Byly to děti ze Sovětice, říkají si Sovičky, a předvedly pohádku „Tahání řepy za pomoci hasičské posádky“. Na závěr svého vystoupení si zasloužily bouřlivý potlesk od stovek přihlížejících a sladkou odměnu od

pořadatelů.

Soutěž žen měla na startovní listině 16 družstev. Nejlepšího času 16,70 dosáhla děvčata z Vítiněvsi, druhé místo s více než vteřinovou ztrátou obsadily Bříšťany a třetí skončily Kunčice.

Počasí se vydařilo, občerstvení bylo dostatek, vše klapalo jak mělo a hlavně diváci i soutěžící byli spokojeni. Pořadatelé děkují Obecnímu úřadu Pšánky a všem sponzorům, kteří se na zdárné soutěži podíleli. Každé družstvo si tradičně odvezlo hodnotné ceny, což je příslibem pro hojnou účast v příštím ročníku.

Nezbývá nic jiného, než dobrovolným hasičům z Pšánek popřát trvalý elán a dobré soutěžní výsledky i v příštím roce. Letos skončili v Jizerské lize na krásném 3. místě se shodným ziskem 130 bodů jako druhé Jinočice. Ve Východočeské hasičské lize se s 94 body umístili celkově osmi a v Podorlické lize jim náleží 12. místo za 40 dosažených bodů.

Nezbývá nic jiného, než dobrovolným hasičům z Pšánek popřát trvalý elán a dobré soutěžní výsledky i v příštím

tím roce. Letos skončili v Jizerské lize na krásném 3. místě se shodným ziskem 130 bodů jako druhé Jinočice. Ve Východočeské hasičské lize se s 94 body umístili celkově osmi a v Podorlické lize jim náleží 12. místo za 40 dosažených bodů.

Slávek Bezvoda

▲ 12. ročník hasičské soutěže „O pohár starosty obce“ v obrazech.. (Foto: Slávek Bezvoda)

Tradiční loučení s prázdninami v Pšánkách

V sobotu 5. září se jako každoročně v naší obci konal dětský den. Pod názvem „Loučení s prázdninami“ se malé vesnické dětské olympiády zúčastnili ti nejmenší obyvatelé z Pšánek i okolních vesnic. Zdařilou akci pořádal obecní úřad společně s místním sborem dobrovolných hasičů.

Děti soutěžily v rozmanitých sportovních disciplínách, ze kterých si všechny odnesly mnoho krásných odměn. Na závěr bylo pro malé sportovce připraveno opékané prasátko, dětské šampáňo a spousta dalších dobrot.

Slávek Bezvoda

▲ Děti ze Pšánek na akci loučení s prázdninami. (Foto: Slávek Bezvoda)

Rozloučení s prázdninami v Boharyni

V sobotu 29. srpna pořádal dobrovolní hasiči z Boharyně zábavné odpoledne pro děti. Na hřišti TJ nejprve mladší muži předvedli požární útok. Velmi atraktivní pro děti i dospělé byla přehlídka vozidel Policie ČR. Policisté ochotně tato vozidla předvedli a zodpověděli dotazy přihlížejících. Velký zájem byl rovněž o projíždky na koních paní Ivety Kýkalové. Zájemci si mohli prohlédnout sbírku zbraní pana Josefa Bittnera a také si vyzkoušet střelbu

ze vzduchovky. Následovala ukázka požárního útoku žen SDH Boharyně, který si děti také s chutí vyzkoušely. Největší atrakcí pak byla požární pěna, ve které se děti báječně vyřádily. Pro více než padesát dětí bylo připraveno občerstvení a táborák.

Počasí nám přálo, a tak jsme se v tento krásný a slunečný den rozloučili s prázdninami a těšíme se na další setkání v Boharyni.

Šárka Michálková
SDH Boharyně

▲ Rozloučení s prázdninami, děti rádí pod střikajícími požárními hadicemi. (Foto: Šárka Michálková)

Pohlazení pro tělo i duši

Léto je pryč a nás čeká ta osklivější a podstatně delší část roku – sychravý podzim, dlouhá zima a jaro plné únavy. Pokud ale hledáte povzbuzení a chcete si následující měsíce zpříjemnit, nabízí Vám řadu dobrých tipů Oblastní spolek Českého červeného kříže Hradec Králové.

Pokud byste se totiž ptali, kde vzít sílu a chuť na další každodenní strasti a povinnosti, můžeme Vám prozradit naše „tajemství“. Nás v Červeném kříži - dobrovolníky, spolupracovníky, dárcce krve, příznivce i zaměstnance – udržují v dobré náladě a kondici především čtyři věci: plavání, sauna, masáže a rekondiční pobyty u nás i v zahraničí. To samé nabízíme i Vám!

Rekondiční pobyty jsou naším příspěvkem pro dobrou náladu a posílení zdraví. Jsou naší nejrozšířenější sociální službou, která je určena především seniorům od 55 let včetně, rodinám s dětmi, dárcům krve a také všem členům a ČČK a Klubu dárců krve (dárci a příznivci bezplatného dárcovství krve a jejich složek). V rámci rekondičních pobytů můžete využít masáže, rekondiční cvičení, cvičení v bazénu, poznávací výlety, ale také pěší vycházky, besedy se zdravotní tematikou nebo společenské večery. Při pobytech pro rodiny s dětmi chystáme navíc třeba karneval nebo divadelní představení a plaveckou školičku. Díky široké nabídce rekondičních pobytů můžete prospět svému zdraví v tuzemsku i v zahraničí nebo s námi dokonce strávit vánoční svátky. Mezi naše tradiční cíle patří jižní Čechy, Krušné hory, Šumava i Vysočina, rádi se vydáváme do slovenských termálních lázní a v zahraničí navštěvujeme například termální ostrov Ischia, Kanárské ostrovy nebo maďarské lázně. A to zdaleka není vše.

Masáže celého těla nebo jednotlivých problémových oblastí si můžete užívat nejen při rekondičních pobytech. Naši zkušení maséři Vám svoje služby nabídnou i v areálu bazénu ve Věstarech. Léčebné a rehabilitační účinky masáže asi není potřeba příliš rozebírat. My Vám ale dokážeme nabídnout i některé speciality. Zkusili jste třeba někdy masáž chodidel?

Plavání a saunu si můžete dopřát ve Věstarech. Tamní areál provozujeme od léta 2009. Kromě bazénu a sauny je zde k dispozici i ubytování. Zdarma zde zaparkujete přímo u objektu a k dispozici Vám bude i internetový kiosek. Krytý bazén je vhodný pro rekondiční plavání, rehabilitaci a cvičení ve vodě i rodinnou zábavu. Teplota vody i vzduchu je přizpůsobena i plavání dětí. Pravidelné kondiční plavání zvyšuje pohyblivost, přirozeně posiluje pohybový systém, uvolňuje svaly a pomáhá při prevenci a nápravě nevhodného držení těla způsobeného jednostrannou zátěží. Sauna poskytuje jedinečnou možnost zdravé relaxace, aktivizuje imunitní systém, posiluje obranyschopnost a podporuje detoxikaci organismu. Změny teplot působí blahodárně na cévní systém i kůži. Pocení zbavuje organismus škodlivých látek. Saunu mohou využít jednotlivci, páry i celé rodiny. Celý areál bazénu je navíc bezbariérový.

Chcete se dozvědět víc? Další informace najdete na našich webových stránkách www.cckhk.cz. Rádi Vám Vaše dotazy také zodpovíme na emailové adrese hradecrkalove@cervenykriz.eu nebo na telefonu 495 516 127. Navštívit nás můžete i osobně v sídle Oblastního spolku ČČK Hradec Králové v Mostecké ulici 290/3. A pokud pořádate u Vás ve městě nebo v obci nějaké společné akce (klub seniorů, mateřské centrum apod.), ozvěte se nám. Přijedeme za Vámi a o všem Vám povíme osobně.

Lukáš Pochylý

▲ Věstarský bazén. (Foto: Karel Auer)

Veselé
Vánoce
a šťastný
nový rok
Vám přeje
správná rada
mikroregionu
Nechanicko.

KDE TO JE?

Redakce vyhlašuje soutěž pro čtenáře zpravodaje pod názvem Kde to je. Mnoho obcí mikroregionu zdobí zvoničky. Jestliže poznáte, ze které obce je právě ta na našem obrázku, pošlete správnou odpověď na ou@mokrovousy.cz do 31.1.2010. Z doručených odpovědí správná rada vylosuje výherce, který obdrží cenu. Výsledky se dozvíte na www.nechanicko.cz a v příštím čísle zpravodaje, které vyjde začátkem února. Všech třináct odpovědí na minulou soutěžní otázku bylo správných. Poznali jste, že se jednalo o Petříkův statek ze Sovětic. Vylosovaná výherkyně paní Michala Jarešová ze Suché obdrží cenu. Gratulujeme.